Editörün Notu: *Bir okurumuzun, 2005'de Mercanlar'da yaşamını yitiren Kenan Çakıcı (Serdar) üzerine olan yazısını, öneminden dolayı paylaşıyoruz.*

"İnsan yaşamı sonludur ama devrim sonsuzdur"

Mao Zedong

Yaşamını yitirmiş biri hakkında konuşmak çok kolay değildir. Hele ki bu insan, temel kitlelerin ve ezilen halkların kurtuluşu uğruna tereddütsüz bir şekilde -evet tereddütsüz- hayatını vermekten çekinmemişse, bu biraz daha karmaşıklık içerir. Bizler, nihai hedefi dünya çapında komünizm olan devrimciler, hakikatten yanayızdır ve gerçekleri kendi "emellerimiz" için bükemeyiz. Realiteyi olduğu gibi ve cereyan ettiği gibi, devinimi içerisinde anlar ve onu dönüştürme mücadelesi veririz. Bu bizlerin biliminden, komünist bilimden; onun yöntem ve yaklaşımından kaynaklanır.

Ama "üzüm yerken bağcıyı" dövmek olmaz. Bu yazının amacı, yaşamını özgür bir dünya, özgürleşmiş bir insanlık için vermiş bir devrimciyi -ki onun şahsında ideallerini- anmak/anlamaktır. O yüzden onun yaşam eğrisine, yaşam eğrisinde belirleyici yanı olan pozitif kesimi üzerine duracağım. Bu devrimcilerin hataları olmadığı, "yanılmaz" bireyler olduğu anlamına gelmemekte. Ama en azından bugün için, devrimcilerin pozitif olan yaşam eğrilerinin, insanlığın dünya çapındaki kurtuluşu için, doğru temelde bir özetinin yapılması sorumluluğunu kendimde görüyorum. Sizlere, biraz Serdar Yoldaş'tan (Kenan Çakıcı) bahsetmek istiyorum.

Serdar yoldaşı ilk defa 2003 yılında, "Maoizmi Kavra, Kavrat" adlı paneller dizisinin Frankfurt ayağında görmüştüm -yılını yanlış hatırlıyor olabilirim ama ortalama bu tarihlerdeydi. Kendisi bize, tam bir saatlik bir sunum yapmıştı. Sunuma başlamadan önce de "tam bir saat sürecek" demişti ve bir saatte bitirmişti.

Serdar yoldaş, düşünceye, düşünceler üzerinde çalışmaya ve özellikle de felsefeye hakim bir yoldaştı. Düşüncelerini çok iyi örgütlerdi, onların "kendi başlarına" isyan etmesine izin vermezdi. Söylediklerinde güçlü bir kesinlik/keskinlik ve önemli bir temel vardı. Bana öyle geliyor ki yöntem, sistematik çalışma üzerine yoğunlaşmış bir yoldaştı. O yüzden sunumlarında -daha sonra onun başka verdiği panellere, toplantılara da katılmış ve onu hep hayranlıkla dinlemiştim- sistemli bir düzenlilik hakimdi.

İlk karşılaşmamızda henüz çok gençtim ve Marksizm bilgim çok da iyi sayılmazdı. Ama yaptığı sunumdan çok etkilenmiştim. Kendisinden sunum notlarını istedim ve Serdar Yoldaş bana notlarını seve seve verdi. Yaptığı sunumu "dakikliğinden" ötürü okuduğunu düşünüyordum ama sunum sadece bir krokiden ibaretti. İlgilenenler için bu sunum çizelgesini buraya bırakıyorum (Kenan Çakıcı Panel İzlencesi) Sonradan anladığım üzere, Serdar Yoldaş'ın yaptığı sunum genel bir çalışmasının özlü bir özetiydi ve bu çalışma -ki yanlış bilmiyorsam- Cafer Cangöz'e aitti.

Serdar Yoldaş'ın diğer bir belirleyici özgünlüğü, her yaştan insanla çok rahat diyaloğa geçebilmesiydi. Bu onun "jenerasyonundan" gelen yoldaşlarda fazla görünen bir özellik değildi. Serdar Yoldaş'ı her fırsatta yakalar, daha önce kafamda sorduğum soruları kendisine sorardım. Hep bir tebessümle cevaplardı soruları, asık suratlı olduğunu hiç hatırlamıyorum. Sorular çok "enteresan" olmasa bile negatif karşılamaz, cevaplamaya çalışır ve hep karşı sorularla meseleyi kendi çekmek istediği yere çekmeye çalışırdı.

Bir eğitim çalışmasında, Nur Güzel (Berna Saygılı Ünsal) zorunluluk ve özgürlük ilişkisi üzerine bir tartışma yürütüyordu ve Mao'nun felsefedeki ve özellikle de zorunluluk ve özgürlük ilişkisi üzerine olan farkını, dolayısıyla da katkılarını tartışıyordu. Ama birçok yoldaş "Engels'ten çok farklı bir şey söylememiş" diye ayak diretiyordu. Nur Güzel'in o toplantıda bayağı yalnız kaldığını hatırlıyorum. Bir ara Aydın Yoldaş (Aydın Hanbayat) sesini her zamanki gibi yükseltti ve "nasıl fark yok yoldaşlar, Mao Özgürlük ve Zorunluluk üzerine daha fazla tartışma yürütelim diyor, yani sadece Engels'in söylediklerine yaslanmamak gerektiğini söylüyor" diye çıkıştı. Serdar Yoldaş'ı mola da dışarıda yakaladım ve onun fikrini sordum. Mao'nun Engels'ten bariz koptuğunu, komünist toplumda da çelişkilerin olacağını, o yüzden çelişkisiz bir "özgürlük" olmayacağını

anlatmıştı ve açıkça söylemem gerekirse, toplantının en ileri görüşüydü. Lakin Serdar Yoldaş, kitle toplantılarında "görevli" yoldaşların dışında fazla konuşmazdı, ki kendisi sorumluysa da gayet iyi konuşurdu. Bugün dönüp baktığımda başka yoldaşların "inisiyatifini" kırmamak için böyle yaptığını düşünüyorum. Yine de bu metot bana bugün çok doğru gelmiyor; insanları ilerletmeli ve onlara inisiyatif vermeliyiz, ama bunu çizgi tartışması pahasına yapamayız. Biz devrimci komünistlerin, çizginin doğruluğuna dair sorumluluğu var ve kitleler önünde gerekli müdahalenin – inisiyatif kırmadan, insanları hakir görmeden, pozitif bir temelde yapılması gerektiği kanaatindeyim.

Serdar Yoldaş'la en son 2005'in Mayıs'ında, yoldaş İbrahim Kaypakkaya'yı anma etkinliğinde görüşmüştüm. Devrim ve Sanat ilişkisi üzerine küçük bir sohbet gerçekleştirdik. Tam bağlamını hatırlamıyorum, kimseyi yanlış yönlendirmek istemiyorum. Bir ara sanatın her bir alanından öğrenmemiz gerektiği üzerine sohbet etmişti. Dogmatik olunmaması üzerine duruyordu. En azından ben öyle anlamıştım. Ama burada söylemek istediğim, Serdar Yoldaş'ın bilgi yelpazesinin genişliğiydi. Kâh Antik Yunan Felsefesi üzerine, kah I. Meşrutiyet hakkında uzun uzadıya tartışma yürütürdü. Osmanlı tarihi hakkında geniş bir bilgiye sahipti. Birçok konuya girer çıkardı. Düşünceyle, düşünce biçimleriyle ilişkisi, dönemin birçok yoldaşından daha iyiydi ve açıkça söylemek gerekirse, bir modellemeyi temsil ederdi.

Bu sohbet, Serdar Yoldaşla son sohbetimiz oldu. Yaklaşık 3 hafta sonra, 16 yoldaşıyla birlikte katledildi. Rejim bombalarla parçalanmış bedenleri teşhir ederek -ki bu "teşhire" biraz da mücadelede hayatta kalan yoldaşları, parçalanmış bedenlerin fotoğraflarını dönemin yayınlarında yer vererek yaptılar- toplumun üzerine derin bir korku yaratmaya çalıştı. Kanımca bunda başarılı olamadı, ilerici ve devrimci kitlelerde, "bir operasyonla bitirdik" diye böbürlenen rejime derin bir öfkeyi büyüttü. Komünist devrim tarihine bugün, Mercan Çatışması olarak geçti. Onlara *Devrimin 17 Kızıl Karanfili* dedik. Bence bu saygıyı çokça hak ediyorlar.

Sona doğru bir ayrışım çizgisi çekmek istiyorum. Devrimin -ki aynı zamanda hayatın- kompleks olan diğer bir yanı, bazen insanların fikirleri çok devrimci değildir, ama mevcut sisteme ve onun rejimine öfke doludurlar ve rejim güçlerine karşı mücadele yürütürken yaşamlarını yitirirler. Devrimci olmayanların devrim için hayatlarını vermeleri çok çelişkili bir durumdur. Bana öyle geliyor ki devrim saflarında böyle çok insan olacak ve bir kısmı devrim için hayatlarını verecekler. Serdar Yoldaş kesinlikle bu kategoride biri değildi, o önder bir devrimciydi. Bu sistemin zalimliğinin onun yapısı ve işleyişinden kaynaklandığını biliyordu ve ancak bir devrim yoluyla sistemin devrileceğini biliyordu. Yaşamını bilinçli bir şekilde devrimin içerisinde, en ön saflarında örgütledi, ve büyük fedakârlıklar göstererek insanlığın kurtuluşu yolunda yaşamını yitirdi. Bugün, bu devrimi,

nihai hedefi komünizm olan gerçek devrimi Bob Avakian'ın mimarı olduğu ve önderlik ettiği *yeni komünizm* temsil etmektedir. Serdar Yoldaş ve adını sayamadığımız ve hatta bilmediğimiz on binlerce devrimcinin anısına saygı duymak ve yad etmek, onların hasretini çektiği geleceği inşa etmekten geçer! Ve evet, bugün bu gelecek sadece, bir bilim olarak komünizmin yeni sentezi yani **yeni komünizm** tarafından tesis edilebilir.

Serdar Yoldaş'ın -ve tabii ki diğer tüm yoldaşların- yaşamını yitirmesine yönelik "kaçınılmaz" bir son ya da determine edilmiş bir "alın yazısı" yoktu. Birçok yoldaşın zamanında belirttiği üzere belki de bu "son" engellenebilirdi. Yine de tüm bu "son" sorunu, zorunluluk ve özgürlük ilişkisinde yatmaktadır; dehşet üzerine dehşet açan, insan hayatlarını küresel ölçekte un ufak eden sistemin -zorunluluğun- köklerinden sökülüp atılması -özgürleştirilmesi- hakikatinde yatar. Ve bir komünist devrimci, yaşamını böylesi bir geleceğin inşasına hasretmişse, bu karşılaşabileceği muhtemel bir "son"dur. Mao'nun da dediği üzere; "İnsan yaşamı sonludur ama devrim sonsuzdur". Devrimin sonsuzluğu içerisinde yaşamını yitirmiş Serdar Yoldaş'ı (Kenan Çakıcı) sevgiyle ve özlemle anıyorum.